

Új-Zéland gazdasági helyzete, a COVID-19 járvány hatásai

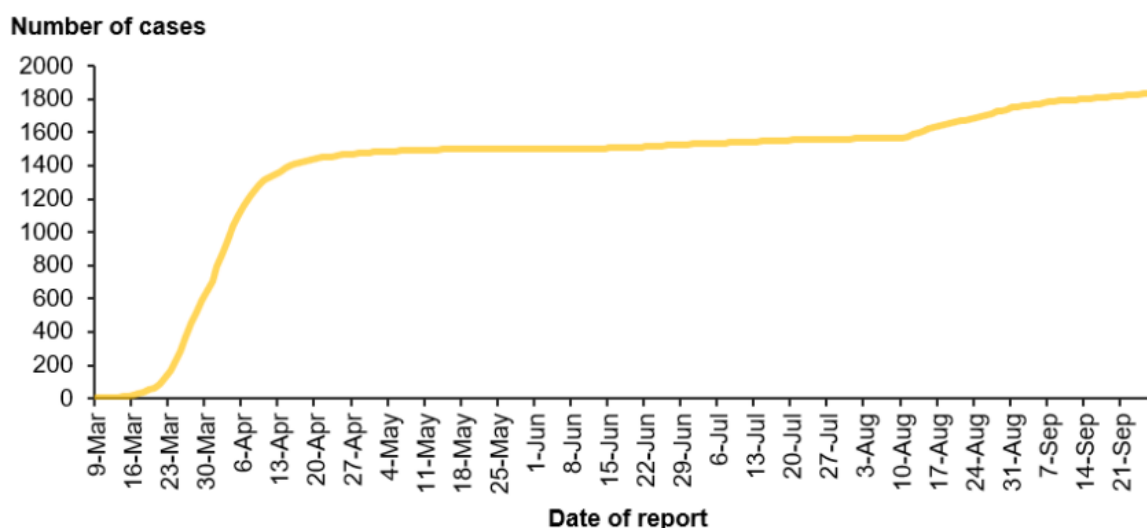
Utolsó frissítés dátuma: 2020.09.29.

Tartalom

Fertőzöttség állapota	1
Korlátozások és azok feloldási üteme	2
Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások	3
Logisztika és szállítmányozás állapota.....	3
Gazdasági kilátások.....	4
Gazdasági válságkezelő intézkedések	6
Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára	7

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma

Total confirmed and probable cases over time, as at 9.00 am, 28 September 2020

Forrás: Egészségügyi minisztérium, Új-Zéland

<https://www.health.govt.nz/our-work/diseases-and-conditions/covid-19-novel-coronavirus/covid-19-current-situation/covid-19-current-cases>

Pandémia állapota

Az 5,0 millió lakosú Új-Zélandon 2020. március közepe és április közepe közé esett a fertőzések felfutásának időszaka, de a kormány korán meghozott és nemzetközi összehasonlításban meglehetősen drasztikus intézkedéseinek köszönhetően sikerült megelőzni a komoly járványt. Május elejére felszámolták a vírus terjedését, több mint három hónapon át csak a külföldről visszatérő, kötelező karanténba kerülő lakosok között fordult elő néhány új eset, de augusztus 11-én Aucklandben újra megjelent a járvány. Szeptember 28-án 55 fertőzött személyt tartottak nyilván. A járvány első megjelenésétől szeptember 28-ig 1833 fő volt az

összes regisztrált fertőzött száma, amelybe az új-zélandi hatóságok beleszámolják a valószínűsíthető, de meg nem erősített eseteket is. Szeptember 28-ai hivatalos adatok:

- eddig összesen regisztrált esetek száma: 1833
(ebből 1477 megerősített, 356 valószínűsíthető)
- gyógyult: 1753
- elhunyt: 25
- aktuális betegek száma (kórházi ápolásra szorul 1 fő): 55

Korlátozások és azok feloldási üteme

Lakossági korlátozások

2020. március 26-tól több mint egy hónapon át az ország a négy fokozatú koronavírus riasztási rendszer legmagasabb fokozatában volt. Ebben az időszakban lényegében csak a szűken értelmezett nélkülözhetetlen szolgáltatások végzői mozoghattak viszonylag – a munkavégzéshez kapcsolódó mértékig – szabadon. A korlátozásokat április 28-tól több lépésben oldották fel. A június 9-től érvényes első fokozatú készültségi szinten az élet gyakorlatilag a megszokott keretek közt zajlott augusztus 12-ig, amikor az aucklandi új esetek miatt ismét korlátozásokat vezettek be. Aucklandet részlegesen lezárták és karantén alá helyezték, a városban augusztus 31-ig 3. szintű riasztási fokozat lépett életbe, ismét jelentősen korlátozva a társadalmi érintkezést. A terjedés megfékezésével az ország nagy része szeptember 22-től visszatért a legenyhébb, első fokozatú készültségre, Auckland pedig várhatóan október 8-án juthat ebbe a helyzetbe.

Március 19. óta az országba csak új-zélandi állampolgárok és állandó tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek léphetnek be, illetve néhány koronavírus-mentes csendes-óceáni sziget-állam polgárai. Ezen egyelőre nem terveznek változtatni, bár arról egyeztetések folynak Ausztráliával, hogy belátható időn belül újraindulhasson a két ország közti utasforgalom. Ha a fertőzési hullám nem újul ki egyik oldalon sem, úgy a legfrissebb hírek alapján elképzelhető, hogy legalább Ausztrália egyes tagállamaival – köztük különösen Tasmania, Queensland, New South Wales államokkal – akár 2021 végére megindulhat az utasforgalom.

Információ a beutazásról:

- <https://covid19.govt.nz/travel-and-the-border/plan-your-travel-to-nz/>

Gazdasági korlátozások

Március 26. és április 27. között a négyes riasztási fokozatban a nélkülözhetetlen szolgáltatások – valóban nagyon korlátozott – körén kívül minden más munkahely bezárt, csak otthonról távmunka keretében lehetett a tevékenységeket folytatni. A június 9-től augusztus 12-ig érvényes egyes fokozatban minden gazdasági egység működhett, közösségi távolságtartási megkötések nélkül. Augusztus 12-30. között Aucklandben a 3. riasztási fokozatban az alapvető szolgáltatásokat ellátó üzletek – pl. gyógyszertárak, élelmiszerüzletek, bankok – tarthattak nyitva, minden más kereskedelmi tevékenység csak kontakt nélküli módon, elektronikus fizetéssel és házhoz szállítással vagy a vásárló számára kikészített áru elkülönített felvétele révén folyhatott. Az ország nagy része szeptember végére ismét az első fokozatba került, Aucklandben pedig várhatóan október 8-tól enyhítik erre a szintre a szeptember végén még

valamelyest szigorúbb korlátozásokat. Az első fokozatban az üzleteknek országszerte gondoskodniuk kell az NZ COVID Tracer kontaktuskövető applikációhoz szükséges QR kód kihelyezéséről, bár az applikáció használata a lakosság számára csak ajánlott, de nem kötelező.

Az üzleti életet érintő szabályokról a következő honlap ad részletes tájékoztatást:

- <https://www.health.govt.nz/our-work/diseases-and-conditions/covid-19-novel-coronavirus/covid-19-information-specific-audiences/guidelines-businesses-and-services>

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Áruforgalmi korlátozás nincs és nem is volt a járvány apropóján, Új-Zéland elkötelezett a szabad kereskedelem mellett. Április 15-én egy Szingapúrral közösen kiadott deklarációban bejelentették, hogy nem alkalmaznak a kereskedelmet bármilyen módon akadályozó intézkedést – vám jellegű terhet, adminisztratív korlátot – számos gyógyszeripari termék, klinikai és orvosi műszerek, illetve anyagok, fertőtlenítőszer, egyéni védőeszközök széles körében.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás

Nagyon jelentősen, akár a korábbi szint kétszeresére is megemelkedtek a szállítási költségek Új-Zélandra. Ennek egyik oka, hogy a menetrend szerinti nemzetközi repülőjáratok szinte teljes szünetelése miatt utasszállító gépeken nagyon korlátozott a kapacitás légi teherszállításra, ezzel összefüggésben a teherszállító gépek egyébként is magasabb költsége szintén tovább emelkedett. A tengeri szállításban kapacitási gond nincs, de a COVID miatt globális szinten – és különösen az Európa–Ázsia vonalon – megnövekedett üresjáratok költsége beépül a díjakba. Szállítmányozó cégek szerint érdemes számításba venni a légi/tengeri vegyes szállítást, valamely ázsiai logisztikai csomópontig levegőben, onnan pedig hajón. A légitársaságok előrejelzései szerint a légi teherszállítás akár 2021 közepéig vagy végéig sem fog visszatérni a COVID előtti állapotba.

Az új-zélandi kormány május elején 330 millió NZD támogatással programot indított a légiszállítási kapacitás javítására. Elsődleges cél az új-zélandi export – azon belül is kiemelten a tengeri termékek kivitelének – fenntartása, illetve a létfontosságú import termékek, különösen az egészségügy szükségleteinek biztosítása. Több légitársasággal megállapodtak, hogy plusz teherszállító járatokat állítanak be, de a fuvar költségek így is jóval a COVID előtti szinten vannak. A bevont légitársaságok: Emirates (Dubai a Magyarországhoz legközelebbi célállomás), China Airlines, China Southern, Qantas, Air New Zealand, Freightways Express, Tasman Cargo. Bővebb információ a következő honlapokon:

- <https://www.transport.govt.nz/air/government-support-for-the-aviation-sector/iafc-questions-and-answers/>
- <https://covid19.nzte.govt.nz/page/air-freight-option-for-immediate-export>

További hasznos honlapok a szállítás, logisztika témájában:

- [Customs Brokers and Freight Forwarders Federation of NZ](#)
- [The Chartered Institute of Logistics and Transport](#)

Nagyobb árulogisztikai központok helyzete

Március 26. és április 27. között a négyes riasztási fokozatban a kikötőkben, repülőtereken és logisztikai bázisokon az alapvető szükségleteket kielégítő árukon kívül gyakorlatilag minden más áru forgalma szünetelt. Április 28-tól az alacsonyabb riasztási fokozatba lépve az említett teherforgalmi csomópontok ismét a szokásos módon, zavartalanul működnek.

Gazdasági kilátások

Várható GDP csökkenés és fellendülés

Új-Zéland gazdasági teljesítménye a legfrissebb adatok szerint 3,1%-kal esett vissza a június 30-án zárult 2019/20-as költségvetési évben. A 2018/19-es évben a GDP még 2,8%-kal bővült, a 2019/20-as költségvetési év kezdetén pedig 3% körüli növekedéssel terveztek. A COVID következtében azonban 2020. I. negyedévben a megelőző negyedévhez képest 1,6%-kal csökkent a GDP, a II. negyedévben pedig – ami előreláthatólag a krízis legmélyebb szakasza – további 12,2%-kal (2019. II. negyedévhez képest ez 16%-os zuhanás). A visszaesés egyébként még így is jóval kisebb, mint amire a legtöbb elemző a II. negyedév során számított, ugyanakkor már az is látható, hogy a kilábalás időszaka is jobban el fog húzódni a korábban remélnél. Az ország vezető bankjainak elemzői a 2020-as naptári évre akár 5%-ot elérő GDP csökkenést sem tartanak kizártnak. A júliustól indult 2020/21-es költségvetési évben a kormány jelenleg 0,5%-os GDP csökkenéssel számol, és csak 2021. III. negyedévére várják, hogy a 12 havi időszakra számolt gazdasági teljesítmény újra pozitívrá fordul. Ekkortól viszont a következő három évben fokozatos fellendülést prognosztizálnak, a 2021/22-es évi 3,6% növekedésről 4,1%-ig gyorsulva a 2023/24 évben.

Gazdasági mutatók és folyamatok

A járvány első hónapjaiban még arra számítottak, hogy az addig 4% körül mozgó **munkanélküliség** 2020. II. negyedévében megduplázódik, a tetőzést pedig 9,8%-kal 2020. szeptemberre becsülték. Ugyanakkor a hivatalos munkanélküliség 2020. II. negyedévben is 4,0% volt, viszont az alulfoglalkoztatottság mutatója a COVID előtti 10%-ról 12%-ra nőtt. A vártnál sokkal kedvezőbb tényadatokban egyértelműen nagy szerepe van a munkahelymegtartó támogatásnak, amelyet közel félmillió munkavállaló után vettek igénybe, valamint annak a ténynek, hogy a munkanélküliek egy része a járványügyi korlátozások, illetve egyes ágazatok kilátástalan munkaerőpiaci helyzete miatt egyelőre nem is jelentkezett aktív munkakeresőként. A COVID-hoz kapcsolódó átfogó és általános bértámogatások szeptemberi kivezetése ugyanakkor előrevetíti, hogy a foglalkoztatás szintje csökkenni, az állástalanok száma pedig emelkedni fog. A kormány szeptember közepén közzétett előrejelzése a 2020/21-es gazdasági évben 7,7%-os munkanélküliséggel számol, és csak lassú javulást jósol az ezt követő három évben, 5,3%-ra becsülve a 2023/24 évi mutatót. A Közgazdasági Kutatóintézet 2020 második felében 240 ezer munkahely megszűnését prognosztizálja, az ANZ Bank pedig 10% körüli tényleges munkanélküliségre számít 2020 vége felé.

Az ország **áruforgalmi külkereskedelmében** a 2019/20-as gazdasági évben az export 1,4%-os növekedés mellett 60,2 Mrd NZD-t ért el, az import viszont 4,8%-kal (3 Mrd NZD) csökkenve 58,5 Mrd NZD volt. Utóbbi egyértelműen elsősorban a járvány belső fogyasztást visszafogó gazdasági hatásának következménye. Miközben az export nagyjából stagnált, vagy

épp növekedett 2020-ban is, addig az import drasztikus visszaesése a júliustól indult új gazdasági évben is folytatódik: 2020 júliusában 18%-kal, augusztusban pedig 16%-kal volt alacsonyabb a 2019-es év azonos hónapjainál.

A **lakossági fogyasztás** visszaesése jelentős, a 2019 második felét is magában foglaló 2019/20-as gazdasági évben 2,4% a csökkenés. A fogyasztói bizalmi index áprilisban jelentősen esett, és bár a júniusi adatok valamelyes javulást mutatnak, több jelentős elemző által publikált index továbbra is jóval az átlag alatt mozog. A Kincstár által is hivatkozott fogyasztói bizalmi index augusztusban még mindig csak a hosszú távú átlagértékének 83%-a körül volt, ez a 2009-es globális pénzügyi válság idején mért szintnek felel meg. A háztartások nagyobb része várhatóan még sokáig óvatos lesz a fogyasztással, nagyobb értékű beszerzéseiket visszafogva. A 2020/21-es évre a kormányzat a fogyasztás 1,2%-os emelkedését várja, tehát nagyjából a felét hozná be a megelőző év visszaesésének.

Az **ipari szektorban** gyorsabb a javulás: a fő ipari szövetség által rendszeresen mért ipari teljesítményindex (*Performance of Manufacturing Index, PMI*) áprilisban 26,1 pontra esett, 10,0 ponttal a 2008 novemberében mért addigi legalacsonyabb érték alá, június-júliusban azonban 55-60 pont körüli szinttel ismét a bővülést mutató tartományba lépett (az index 50 fölötti értéke az ipari termelés bővülését, 50 alatti érték csökkenést jelez). Ugyanakkor a járvány augusztusi újbóli megjelenése várhatóan ismét visszaveti az üzleti bizalmat. Erre utal, hogy a júliusi 32%-ról augusztusban 42%-ra ugrott azon vállalatok aránya, amelyek a gazdasági helyzet romlására számítanak az elöttük álló egy évben. A beruházások, azon belül is különösen az építőipar által generált kereslet jelenthet leginkább stabil kiugrási pontot, köszönhetően a gazdaságélénkítő intézkedéseknek és a kormány szociális lakásépítési programjának.

A 2018/19-es költségvetési év végén a GDP 19%-án álló **nettó államadósság** a COVID gazdasági hatásai miatt 2020 közepére 27,6%-ra emelkedett. A futó 2020/21-es évben további meredek emelkedés várható 43,0%-ra, majd a következő három évben fokozatosan 55,3%-ra. (Megjegyzendő, hogy az eltérő módszertan miatt az NZ államháztartási adatok közvetlenül nem összevethetők a magyar és más EU tagállamok adataival; az EU-ban alkalmazott módszertan szerint az új-zélandi államadósság GDP-arányos értéke kb. 10%-ponttal magasabb lenne.)

A **nemzeti valuta (NZD) értéke** a 2020 eleji szinthez képest az USD-hez és euróhoz mérve is 8-10%-kal csökkent a március-április időszakban. A II. félévre az USD-hez viszonyított visszaesést teljesen ledolgozta, az euróval szemben pedig mintegy 4-6%-kal marad el az év eleji értéktől.

A 2019/20-as gazdasági év egészében az **infláció** (CPI) +1,5% volt, de az időszak utolsó hónapjaiban meredeken esett, 2020. II. negyedévében a megelőző negyedévhez képest -0,5% volt a változás. Az előrejelzés szerint a következő két évben a fogyasztói árindex +1,2%-ra állhat be.

Néhány fontosabb ágazat helyzete

Mint a világon szinte mindenütt, a koronavírus járvány legnagyobb kárvallottja Új-Zélandon is a **turisztikai ágazat**, amely 2018/19-ben közvetlenül 5,8%-kal, évi 16,2 Mrd NZD-vel járult hozzá a GDP-hez, áttételesen pedig további 7% körüli GDP hatása van. A turisztikai ágazat közvetlenül 230 ezer főt, a munkaerő 8,4%-át foglalkoztatja, közvetve pedig közel 400 ezer

embert érint, és az export legjelentősebb összetevője, mintegy 21%-os részt adva a teljes áru- és szolgáltatásexportban. A turizmus bevételének 42%-át adják a külföldi utazók, ez a COVID következtében átmenetileg teljesen leállt, és egyelőre nem látható, mikor indulhat újra. Az ágazat leginkább abban reménykedhet, hogy Ausztráliával sikerül megállapodni egy közös „COVID buborék” kialakításában, amivel legalább az ausztrál turisták előtt akár még 2020-ban ismét megnyílna a beutazás lehetősége. Ausztrália adja az összes külföldi látogató kb. 40%-át, ezzel – a kormányzati támogatások mellett – az ágazat már feltehetőleg talpon tudna maradni.

Másik kiemelkedő jelentőségű ágazat a **mezőgazdaság**, amely 4,5%-kal, kb. 12,5 Mrd NZD-vel járul hozzá a GDP-hez. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termelést különösebben nem rázta meg a koronavírus járvány gazdasági hatása, kérdés azonban, hogy a legfontosabb export piacokon – így különösen Kínában, Nagy-Britanniában, Ausztráliában – miként alakul a kereslet, illetve milyen gyorsan állnak vissza a COVID hatásaként megugrott szállítási költségek egy elfogadható szintre. Egyelőre a kiemelt ágazatok – tejipar, marha- és birkahús, gyümölcs – viszonylag jól állják a világgazdasági megingást, de pl. a gyümölcsstermesztést jelentősen akadályozza a szezonális vendégmunkások hiánya.

Magyar szempontból kedvezőtlen, hogy exportunk 53%-a **személygépjármű**, további 6%-a pedig gépkocsi-alkatrész, elsősorban könnyűfém felni. A személygépkocsi eladások drasztikusan visszaestek a gazdasági helyzet rosszabbodásával. Az egy évvel korábbihoz képest az összes árukategórián belül a gépkocsik importjában volt a legnagyobb, csaknem 61%-os visszaesés 2020. májusban. Az autók importja júniusban is alacsony szinten állt, de kedvező jel, hogy az eladások száma ismét növekedésnek indult. A lakossági vásárlási kedv és képesség azonban a fogyasztói bizalmi mutatók és GDP előrejelzések alapján még jó ideig alacsonyabb maradhat a járvány előtti szintnél.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Fiskális intézkedések

Március közepétől szeptember közepéig a kormány több lépésben összesen 49 Mrd NZD (közel 9800 Mrd HUF), azaz a GDP 16,2%-ának megfelelő gazdasági mentőcsomagot jelentett be. Ennek fedezetét több mint 12 Mrd NZD erejéig a 2019/20-as év költségvetése biztosította, a fennmaradó részt pedig az az 50 Mrd NZD nagyságú COVID-19 Reagálási és Újjáépítési Alap (*COVID-19 Response and Recovery Fund*), amelyet négy évre kiterjesztve a 2020/21-es költségvetési év büdzsájének részeként hoztak létre. Ez a forrás – ami nem kiadási célszám, hanem elsősorban a szükséges reagálás feltételét megteremtő keret – a további gazdaság-élénkítő, munkahelymegtartó és munkahelyteremtő intézkedéseket finanszírozza, beleértve pl. komolyabb infrastrukturális beruházásokat is. Augusztus végéig mintegy 36 Mrd NZD keret felhasználásáról közöltek bővebb információt, mely szerint ezt az összeget a munkahelymegtartó támogatási rendszer 2020. II. félévi folytatására, infrastrukturális beruházásokra, átképzésre, a nemzeti légitársaság támogatására, illetve kisebb összegekkel az egyes gazdasági ágazatok és az innováció támogatására fordítják.

A konkrét intézkedések közt a legfontosabb a munkahelyek megmentése érdekében márciusban bevezetett jövedelemkiegészítő támogatás, amelyre június végéig kb. 12,1 Mrd NZD-t fordítottak, a most futó költségvetési év büdzsájében pedig további 2,7 Mrd forrásigény

szerepel. Ezt a megtartott álláshelyek után igényelhetők azok a vállalkozások, amelyek bevétele a megelőző év azonos időszakához képest legalább 30%-kal csökkent a járvány következtében. A támogatás a heti legalább 20 órában foglalkoztatott munkavállalók után heti bruttó 585,8 NZD, ennél rövidebb heti munkaidő esetén pedig 350,0 NZD. A támogatást a munkáltató köteles volt a munkavállalónak továbbadni. Az eredetileg három hónapra szánt intézkedés két alkalommal meghosszabbítva végül is nagyjából szeptember közepéig volt hatályban, de a jogosult vállalati kört június 10-től leszűkítették azokra, amelyek legalább 40% bevételkiesést szenvedtek el.

További fontosabb fiskális intézkedések: 2,8 Mrd NZD támogatás a legszegényebb társadalmi rétegeknek; 1,6 Mrd NZD nagyságú átképzési csomag; 0,6 Mrd NZD támogatás a légiforgalmi ágazat szereplőinek; kedvezményes kölcsön maximum 50 teljes munkaidős alkalmazottat foglalkoztató kis- és középvállalatok számára (maximum 10000 NZD + 1800 NZD/fő alkalmazott).

A közvetlen készpénztámogatások mellett az adózási és amortizációs szabályok megváltoztatásával a kormány átmenetileg mintegy 2,8 Mrd NZD-vel javította a vállalkozások likviditását, illetve állami hitelgaranciát hirdetett kisvállalkozások és jelzáloghiteles magán-személyek számára. Május 15-től hatályos az üzleti tartozások befagyasztásáról szóló törvény-módosítás, amely a COVID miatt fizetéképtelen helyzetbe került vállalkozásoknak 7 hónapos moratóriumot ad a törlesztés alól.

Monetáris intézkedések

2020. március 16-án a jegybank (*Reserve Bank of New Zealand, RBNZ*) 1,00%-ról 0,25%-ra csökkentette az alapkamatot és jelezte elkötelezettségét, hogy ezt a szintet legalább egy éven keresztül tartja. Március második felében az RBNZ számos intézkedést jelentett be a kereskedelmi bankok likviditásának növelése érdekében (pl. deviza- és repóügyletek, tőke-megfelelési szabályok átmeneti enyhítése), illetve 30 Mrd USD értékben legalább hat hónapig érvényes devizacsere ügyletről állapodott meg az USA jegybankjával. Március 22-én az RBNZ bejelentette, hogy történetében először a mennyiségi enyhítés eszközehez nyúl, és max. 30 Mrd NZD értékben, azaz nagyjából a GDP 10%-áig állampapír-vásárlásba kezd. A limitet közben két lépésben 100 Mrd NZD-re emelték – bár az augusztus közepéig felvásált állampapírok értéke még csak 24 Mrd NZD körül járt –, bővítették a felvásárolható állampapírok körét, illetve egy évvel 2022. júniusig kitolták az intézkedés időtávját. A jegybank egyúttal jelezte, hogy ha szükséges, akár további keretet is biztosít államkötvények vásárlására, illetve nem tartja kizártnak az alapkamat negatív tartományba történő csökkentését.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Egyelőre nem látható kézzelfogható jele, hogy Új-Zéland importjára – a relációs viszonyok tekintetében – jelentősebb tartós hatása volna a koronavírus helyzet miatti globális kereskedelmi turbulenciának. Elemzői és esetenként akár politikai szinten is hallhatók ugyan olyan hangok, hogy kívánatos lenne a kínai piactól export és import tekintetében egyaránt fennálló függést csökkenteni, de az üzleti racionalitás nem erre mutat. Ráadásul eddig a COVID járvány tapasztalata is azt mutatja, hogy rövid átmeneti megtorpanás után az új-zélandi importőrök viszonylag gyorsan és nagyobb problémák nélkül újra képesek Kínából beszerezni a fogyasztási

cikkeket, gépeket, eszközöket és egyéb feldolgozóipari termékeket, melyek az ország importjának jelentős hányadát adják. Nem igazán lehet ezért kimondottan a COVID járvány okán megnövekedett érdeklődést tapasztalni más beszerzési források iránt.

A globális járvány első hónapjaiban ugyan Új-Zélandon is megugrott az igény egyes termékek iránt, de – különösen az egészségügyi és vegyipari területen – az engedélyezési eljárások miatt nagyon nehéz ennyire gyorsan jelentkező és csak rövid ideig felfutó keresletet olyan gyártóknak kihasználni, akik eddig nem voltak jelen az országban. Augusztus végén kimondottan a járványügyi helyzethez kapcsolódóan leginkább egyszerű, egyszer használatos, vagy mosható **szájmaszkok** iránt mutatkozott jelentős kereslet.

Fentiek mellett is elképzelhető azonban, hogy pl. egyes kiemelt fontosságú **gyógyszerkészítmények, gyógyszeripari alapanyagok** tekintetében hosszabb távon az import források nagyobb diverzifikációjára fognak törekedni. Az **egészségügyi informatika (eHealth)** egyértelműen új lökést kapott a COVID járvány tapasztalatai alapján, ha vannak nemzetközi viszonylatban kiemelkedően jó és versenyképes magyar megoldások, ezeket érdemes lehet a közeljövőben bemutatni.

A járvány miatt Új-Zélandon is megugrott a virtuális üzleti programok, tájékoztatók, webinárok népszerűsége és száma. Tekintettel az ország egyébként is jelentős földrajzi elszigeteltségére, ezek a fórumok várhatóan tovább élnek majd, bár nyilván enyhül az első hónapok hulláma. Internetes üzleti találkozók szervezésére leginkább az IKT szektorban lehet fogékonyság, valamint egyéb technológia-igényes ágazatokban, pl. precíziós mezőgazdaság, high-tech iparágak. A reláció iránt érdeklődő magyar vállalatoknak érdemes lehet ellenőrizni, hogy a jelentősebb kiállítások, vásárok, szakmai konferenciák szervezői nem kínálnak-e virtuális programokat. Különösen aktív az IKT és high-tech vállalati kör, számos virtuális eseménybe be lehet kapcsolódni, a kínálatról jó áttekintést adnak a következő honlapok:

- <https://nztech.org.nz/events/>
- <https://digitalidentity.nz/event/>

Elérhető nemzetközi tenderek

Kormányzati közbeszerzési portál: <https://www.gets.govt.nz/>. A közbeszerzési tenderek nagy része külföldi bejegyzésű vállalatok számára is elérhető, de egyértelműen kedvezőbb helyzetet jelent, ha a pályázó cég vagy konzorcium rendelkezik Új-Zélandon bejegyzett vállalattal.